

svosmkem, až boky porohýbal. x x x Dux třestíci stínali
 dřevo na chalupu, a dělali srb, utrhla se silná jedla a pa-
 dala na srb. Jedon silný třestík jin chytíl a odhodil od srbu!
 Byli předkové silný lid, ponevadť střídmo, sehně žiti a domácí
 stravou se živili. Týmí hynou a slabnou Karlovyjane kovátkou (čmrandou)
 a hospodami, v nichž jako pavonci xlv a hlu, nepvá selstřhos dms dť rozstřaji
 síle poživroslech a lehkomyšlně dobre Karlovyjany ochmzují. Půdná
 a neujřivná strava a kovátko z kvich (sám), podvrací ztraví
 a zeslabuje jich. Bůh to napraví!! —

"Slovba chrámu"
 "Páně!" *

Když mý bylo kojně osadníkú v Karlovicích, promýšlelo se, vysta-

* za (Frantsiška) se Žerotina (1748-1756)
 Karla Jindřicha

20.

viti kostel a říditi duchovní správu. Prvotněním jakési fajtové v
darovaném od ní lesu vystavěn dřevěný kostel, zděví na
místě káceném, jak až postnes stojí po roce 1752. Posvěcen
k pouti P. F. Marie Sněžné. Duchovní správa upravena r.
1755. tím, že zde usazen lokální kaplan, podřízen kostelu
do Rožnova. R. 1784. stal se samostatným a r. 1843. byl
povýšen za faráře. - Všecky z těch stromů, což nich byl kostel sta-
věn jsou na Dřevdově živnosti. Je z nich stodola. Proto se říká: "Vrch"
"kostela je v Dřevdově stodole!" Důst. F. Vřechovský napsal
do stavební křesťní matrice toho: "Ne výpovědi věnohodného sta-
re Michala Kubice č. 273. a delšího latinsky psaném byl
prvním lokálním kaplanem F. Jakub Přednávk, přijel z
Orchlebova u Ředvic, blíž Kyjova vlastní příležitostí dne

24. prosince r. 1752. o r. hod. odpůldne do Karlovic. Ute instala-
 ci měl velmi smutnou. Vypracuje sám: „Nenasel jsem bytu pro sebe,
 ani kostel, ani kostelní roucha, ani nářadí. Pracoval rychtář a táhal jsem
 se, kde byt^{vi} byt^{vi} řízen byt^{vi} má. Ukázal mi místo i kapli z jedlového dřeva“
 (nad kamenným stělkem). „Bylo mu spokojiti se s malým bytem u Michala Kr-
 bice proti kostelní, z nich majitel vytažení musel na čas. Dne 25.
 prosince 1752. jel s rychtářem do Rožnova, kdež na Kar. Páně tři mše sv.
 sloužil, pak si tam vypracil kalich, dvě bohoslužebné roucha,
 dva svíce a svíce. Na sv. Štěpána promí mši sv. sloužil v kapli.
 Od 1. května 1753. pracovali farmáci přičinlivě při stavbě chrámu
 a fary, do které přešedil F. Bednářík 15. června 1753. Měl tam dva
 pokoje, kde nymí světnice kooperátora a čeledníka. K užití měl úroky
 z jistiny: 2.500 zl, které uloženy byly na panskvi Lováčovském a

zjistiny 1. 640 ul. plošných na panství Mexiříčském. Morné příjmy měl
pouze 207 ul., při čemž sobě nestýskal, neb formici dobrosrdčím ho zas-
pabíli všim, co potřeboval v domě.

Všivém chlámu Páně oběťována prvom' misě, sv. dne 15. srpna 1754.

Pak byl 21. srpna slavně přechrán Děkanem Mexiříčským a na tento
den slavena prvom' pond. Ch. dor. 18 M. každoročně slavena na
Pokračov. na str. 235 a 115 n.
sv. 910 12000 prvom' neděli po 21. srpnu; v té době přeložena na neděli, která

vždy připadne po 5. srpnu, což až po dnes v platnosti. Dor. 1796.

posílal sem kněze kníže arcibiskup olomúcký. Po té jmenuje faráře
c. k. místodržitelství v Břně k návrhu Konsistoře olom.

x x x Hledované jsou všechny zbožní do dneška ale i někdy
trochu pověřičů, což je zbytek dob starodávnych, kdy byli bez
kostela a škol. A do těch svých chudých hor pověstmi vymysleli

lým pojtem do Leskooských rázlotí. Ustal, konec Trabstě, nám vyprávěti, že
 kdysi hledal poklad, člověk z Frenštátu s virgulemi, ale nenašel ho. Šli jsme
 k Lindoleně. Nebyli tu jeskyně ale naproti v „liščích dírách“. Možná, že i to
 patřilo k Lindoleně. R. 1880. vyháceli zde vysokou horu, napadlo mnoho
 sněhu, strán se svěkla, a zasinála jeskyně. Jmenuje se to místo „v
 Korytce na Lemešně (parstnědmi). Přelstli jsme novvaliny divoché,
 na jednom balvám po suchu odpravili jsme struovný oběd a napóji se
 se z té standánky přelstli jsme na Lindolenu. Šloji tam pře vysoký dub.
 K první kaluzi měří asi 30 metrů, je štíhlý (hlavý) a krásně hladký.
 Šloji za podivánou; byl by z něho mohutný strom. Poté přelstli jsme
 přes Brámm, Slahorku na hranice Ustravice. Po cestě videli jsme mnoho
 „kafer“. Dělá se z psů seného ovoce nápoj proti zachlazením žaludku.
 Do flase z bílého skla nasypie se do polovice kafer, posipou se cukrem, a

počejí se bílém řezaném kovářkou. Mchá se to stát na stenci až letudina rčerná.

Te černé kovářky se rčino vypije katišek nalačný káldek a sebe horsí
 „kadar“ káldecní se vyhijí za krátký čas. — Šli jsme starou „hradskou“

kolon, musel liš vyrábět a nasypat pro císaře Josefa II. jak jel z Wier

na Moravu (z Makova na Bečuv). Přišli jsme k třesdickovi, k té hospodě,

kolem níž všichni drátemi ze severního Slovenska přecházejí na Moravu.

On nám jeden staříček vypravoval o té chaloupce, co u třesdicka

stojí na hradské: „Dyž císař Josef II. tu jel, vyšel ten člověk z té

chalupy, co před ním stála ven a prvil: „Milost pane císaři,

dajte mi dřevo na novú chalupu.“ On mu prvil: „Vem si!“

Tu ndělal před císařem kotrbelec samou radostí a vystavěl

si novou chalupu. x x x Jak pan hrabě Kinský koupil panství

Krasensko-Rožnovské přijel jedním na Čerták. Volek byl fojtem zde

neměly v r. r. Podmístrem byl Koraba, domkář, ten povídal na
 slojta a vřtal, netivě pana hraběte. Na to mn odpověděl pan hrabě:
 "Hřst mě žě mě tak vřtáte, ale mně v Karlovicích nic nepatrí jen Jener-
 né a dvůr pod Polámi (hrd.). Na to mn Koraba odpověděl:
 "Vaš Milost hraběcí, co vidíte všechno je vaše. Pan hrabě ho obdaroval
 velkou paseknú a on dědím hrabě jak Sidáš. Do Karlovic dal pan
 hrabě myslivca, lesy sobě přivlastnil a řádal robotu. Dřho ještě
 dával hřdu zdarma dřevo, enem sa ohlásil, n myslivca. Potom
 dva sam řakával past; ba potom baj dřevo řakával. A pilyř
 vládar. 1848. vyřvala Karlovjany, aby sa hlásili o své právo,
 nemohli řkávat nic psaného. Jenom všichni svědčili, žě šlechtný
 pan hrabě z řerodina řřkával vsadníkům: "Vyřbějte si lesy,
 já vám je dávám, patří vám; jenom se braňte slovítkom!"

K novější doly vyprávěl: Na Makově u Tomkovi, říkájí u Permika, samu
 měli pašeráci / švorci / hlavním skladisti tabáku listového. Na horní Bečvě býval
 odvárný pytlák. Měl delší nohy, než ostatní kupa. Byl velký běhoun. Vímě
 na sněhu chytal srnčí a chytl je. Odnášel ho na Makov za tabák. Na hvozdu
 Kovskú hovníval v Holubské. Tam ho zastřelili, proto že nebyl myslivec, ani
 hajný jist řívoutem. x x x Jedním táhlo 40 pašeráků od Permika na
 Bečvy. Oni tabule nemohli se dostat k Těšítkovi, bylo mnoho sněhu. Vráti-
 li se k tabuli a pustili se po silnici dolů z Beskydů přes Karlovice. Dyž při-
 šli pod kapln Leskovskú, čekali na ně finanněm strážníci / obrajtři / Kdoš je
 prozradil. Náhle na ně vyskočili. Oni odháneli měchy s tabákem a utíkali
 na Milonšovu. Obrajtři za něma ale nedohrnili ich. Vrátili se ale ta-
 bákem nenášli nebo nenechali tam stáť. Karlovojané puť na vřdory obrajtním,
 kteří je mnohdy sužovali, vzali tabák a posom ho dali ^{pašerákům.} (obrajtním) x x x

Naproti fary, na sklepe Borákovým býval jeden kontrolor (dozorce), zvrhivý
 pronásledovatel pašeráků. (Konal svědomitě povinnost!) Jednou v zimě v noci přišel
 kdosi pod okno a zaklepal. Kontrolor se zbudil a ptá se: "Kdo do?" — "Jdu s věci!" —
 Vyskočil z postele, vzal šablu a bez obleku hnabal se za chlapem, který nesl měch ko-
 lem vlon Borákových. Tak ho chlap za sebou viděl, utékal za Volkovou pasekou
 až k Bečvě. Tam odhodil měch, přetěkl zamrzlou Bečvu a hnabal se na
 fojstvi do lesa, kdež zmizel. Kontrolor nedýchaný zdivhl měch, rozvá-
 hal a v něm byly — řeziny. Byl rozetřátlý, bez obleku, a zima dřeš-
 ková. Jodva došel domů přechladlý, dostal zapálení plic a za tři dny
 bylo po něm. Tak se na něm vymstili. (ale nekřesťansky!) . x x x
 R. 1790. Franček Dornáček, dříve byli kavařem, pášli statek konec
 Babské. Kavaře sa naváděti, aby vlezli do d'vů. Namluvíli Frančkovi,
 aby tam vlezl, sůh d'vů paměže. Tak bude křičet, že mu pomůžú.

Křel, kam, ať mně bylo onem paty vidět. Tu začal křičet, ať do zručelo.
 Vylákl ho za nohy a utekli uděšením všichni. Jandouk moseli, sátek shá-
 nět. Dyž si ogaň oddechli, du Francěk vykládal: „žďam vidět veliki
 jámu a v ní na kameném stolu 3 svíčky hořet. V stolu ležel velký
 pes, oči mně hořeli jak šalové. Polekal sa a křičal. To sa stalo pod
 du vyšší skálou. x x x Dne 19. července 1887. v radeňi odpoledne
 učimil jsem vycházku do Kobylské k pověstné jestkyni. Na Solani
 přijvil se Jiří Korystár, bratr Janaz Dorčimce; Josef Planka ze Solance;
 bratr Pavelci, Bukovjan, a jimi. Bylo nás 10 osob. V hostince Čáskáten
 stojí káň železný na kameném podstavci a na něm nápis: „Bohu a
 jeho lidu od Terencie hraběnky Kinský r. 1827. (přestaven). Asi 10 minút
 dále u polní cesty na „Lopučňové“ stojí nízký kamený káň kromě práce a
 na něm neuměle nápis vyryt: „I. N. R. J. Joannes Strnecký byl du“

zabit L. 1744. Vypravuje se, že zde byl 7. 1744. zabit řehmík ze Všetrná Jan
 Štrnecký. Proti uváhal do nákrčníku 500 zl a u sebe měl jenom 4 kr.
 Pospřel na třetím a kůňčáním volal a vedl domácí až na do místa. Na
 tom místě posadila jeho přízeň kníž. — Cestou do Kobylské vyprávěli mě
 sousedé, že duto hladu k poučení a výstraze: Starý kalendář rukopisný,
 jež mi půjčil Josef Pavelka, co učil na Solani a o kterém se povzdějí v mi-
 ním pocházi od vojta Karlovského, známého jménem, „Chromý Pál.“
 Rýčoval na kanceláři v Merivčích noviny vypravovat a zapisoval do
 oné knížky. Tez domácí události. Starýho Pála zabil pacholek pro
 šenn jeho, smř v nedovolenóm poměru šil. Položili ho na postel
 a ta byla od krvi jeho potřístěna. Postel kupil Martin Borák ale
 krev nedala se umýti. Fojtka a pacholek bídně skončili. xxx
 Jedni na podzim v Všech Sv. čítali v Kobylské na pytláka. Našli

ho o rybníčkoch. Nádali na něho hon, při čemž i starý pan Hýškal byl. Najmý
jeden ho kastroval a vynešl ho na Hutiskú stranu, položil do záryje a pú-
hárel kamoním. Martin Beľmňek ho našel. Ruky a nohy jedné neměl. Uváda
ho kúvč. Lebra mu držely z botní. x x x Josef Nánka ze Solance, kólem něhož
stavemí jsme ští vyprávěl: „Dyž sme byli malé děti, vlápaľi se na nás Maľe-
vánci. Otec s matkou spali na huře a my děti o jízle na posteli. Opúť noci pro-
vahli xbujmici okno a oľenli se svetlom do jizby. My sme sa xbnúťi, ale
súďm nenblížili. Chlapcy byli čermí. Otec na huře pravil k mamce: „Už je žle!“
Měl som nase kané loukoté a pravil: „Podávaj ně!“ Otec háral na xbu-
mky do síně, kteří po schodech, ctěli na huřm, loukotami. Púfali do
síně. Shodili schody a kričeli na něho: „Haň, haň, sěk di do polatná
chylí!“ Poť púšťavili od chléva řebí ke střešě a vřabali ju. Otec skočil
do síně a jizbu ven! Lupiči ho poznali, že běžel v bíle košili a plátenkachi.